

34. MEĐUNARODNI SUSRET VINOGRADARA I VINARA 2024.

ORGANIZATORI
Zadružni savez Dalmacije Split
Hrvatska udruga vinarskih gradova

IZVJEŠĆE

**s održanog 34. Međunarodnog susreta vinogradara i vinara
SABATINA 2024.**

**14. – 17. studenog 2024.
Mali Lošinj – Hotel Aurora**

U organizaciji Zadružnog saveza Dalmacije i Hrvatske udruge vinarskih gradova, pod visokim pokroviteljstvom predsjednika RH Zorana Milanovića, održan je 34. Međunarodni susret vinogradara i vinara Sabatina 2024. Pokroviteljstvom su Sabatinu podržali Ministarstvo poljoprivrede, šumarstva i ribarstva, Ministarstvo turizma i sporta, Splitsko-dalmatinska županija, Primorsko-goranska županija, Grad Mali Lošinj i Turistička zajednica Grada Malog Lošinja.

Stručni program Sabatine 2024. osmišljen je u suradnji sa suorganizatorima: Agronomski fakultet Sveučilišta u Zagrebu, Institut za jadranske kulture i melioraciju krša Split, Hrvatska agencija za poljoprivredu i hranu Osijek, Institut za poljoprivredu i turizam Poreč, Fakultet agrobiotehničkih znanosti Osijek, Zavod za mediteranske kulture Sveučilišta u Dubrovniku, Znanstveni centar izvrsnosti za bioraznolikost i molekularno oplemenjivanje bilja, Hrvatski poljoprivredni zadružni savez Zagreb, Federalni agromediteranski zavod Mostar, Agencija za ruralni razvoj Zadarske županije, Poljoprivredna, prehrambena i veterinarska škola Stanka Ožanića Zadar, Gastro ekspertiza d.o.o. Split, Vina Komadina Punta Križa, Lovačko društvo Halmac Nerezine, Hotel Aurora Mali Lošinj i Agencija Divine Dubrovnik Travel.

Na ocjenjivanje proizvoda pristiglo je 454 uzorka vina i jakih alkoholnih pića, od čega 110 uzoraka buteljiranih vina, 40 uzorka jakih alkoholnih pića, 201 uzorak mladih vina i 103 uzorka otvorenih vina, tj. vina koja su u fazi pripreme za dobivanje dozvole za stavljanje u promet. Proizvodi su ocijenjeni u pet različitim kategorija, od strane pet povjerenstava.

Uzorci vina i jakih alkoholnih pića zaprimani su od 19.8.2024. do 4.10.2023., a mlada vina do 18.10.2024. U razdoblju od 11.10.2024 do 28.10.2024. održavale su se sjednice ocjenjivanja povjerenstva za ocjenjivanje proizvoda, a trodnevni program manifestacije održan je od **14.11.2024. do 17.11.2024.** u Malom Lošinju (Hotel Aurora), Velom Lošinju i Puntima Križa.

Službeni program manifestacije Sabatina 2024. započeo je dana **14. studenog 2024.** kada je 34. Sabatina svečano otvorena, te su uručena priznanja ovogodišnjim laureatima za doprinos u vinogradarstvu i vinarstvu. Okupljenim vinogradarima i vinarima, pozdravnu riječ su uputili: predsjednik Zadružnog saveza Dalmacije **Lordan Ljubenković**, gradonačelnica grada Malog Lošinja **Ana Kučić**, pročelnica Upravnog odjela za turizam, poduzetništvo i ruralni razvoj Primorsko-goranske županije **Alessandra Ban**, izaslanik predsjednika Vlade RH g. Andreja Plenkovića i državni tajnik Ministarstva poljoprivrede, šumarstva i ribarstva **Tugomir Majdak**, te predsjednik Republike Hrvatske **Zoran Milanović** koji je Sabatinu 2024. proglasio otvorenom.

Pozdravne riječi tijekom svečanog otvaranja Sabatine 2024.

Sadnja spomen loze Sabatina 2024.

Prije same svečanosti otvorenja, ispred hotela je tradicionalno zasađena spomen loza Sabatine 2024., a manifestaciji su se pridružili vinogradari, vinari, vinarske zadruge i tvrtke, ljudi iz struke, predstavnici ministarstava i drugih resornih institucija, ugostitelji, trgovci, mediji i drugi sudionici vezani uz vinogradarstvo i vinarstvo iz hrvatskih i inozemnih vinskih regija. Tijekom svečanog otvaranja 34. Sabatine, uručena su priznanja za doprinos unaprjeđenju vinogradarstva i vinarstva, a uslijedio je potom i koktel dobrodošlice, te obilazak sajma vinogradarstva i vinarstva.

Laureati – dobitnici priznanja Sabatina 2024.

***Priznanje „Stanko Ožanić“ za sveukupni doprinos unaprjeđenju vinogradarstva i Sabatine
Poljoprivredna, prehrambena i veterinarska škola Stanka Ožanića, Zadar***

***Priznanje „Stjepan Bulić“ za životni doprinos unaprjeđenju vinarstva i Sabatine
Marina Pavlović, Zadar***

***Priznanje „Mate Bobanović“ za višegodišnji samoprijeđoran rad u vinogradarstvu i vinarstvu
Nikša Mimica, Omiš***

***Priznanje „Zlatan Plenković“ mladom vinogradaru i vinaru
Frano Baničević, Smokvica***

***Priznanje uzornom vinogradaru i vinaru
Anton Katunar, Vrbnik***

***Priznanje vinarskoj zadruzi za dugogodišnji uspješan rad
(dodjeljuje Hrvatski poljoprivredni zadružni savez)***

Poljoprivredna zadruga Trs, Ilok

***Zlatno pero Sabatine za afirmaciju vinogradarstva, vinarstva i Sabatine kroz medije
Časopis Turizam info***

***Zlatna amfora Sabatine za doprinos razvoju vinogradarstva i vinarstva
(dodjeljuje Hrvatska udruga vinarskih gradova)***

Primorsko-goranska županija

Laureati Sabatine 2024.

Nakon svečanog otvorenja, održana je i prva degustacijska radionica pod moderatorstvom dr. sc. Gorana Zdunića iz Instituta za jadranske kulture i melioraciju krša. Radionica „**Stare sorte-inovativna vina**“ imala je dvije teme: enološki potencijal sorte duranija i mogućnost pozicioniranja na vinskoj sceni Istre te mogućnosti repozicioniranja na tržištu sorte trbljan kao monosortnog vina.

Tijekom zajedničkih večera na Sabatini predstavljena su i promovirana vina koja su svi sudionici imali priliku kušati. To su bila vina koja su sudjelovala u ocjenjivanju i natjecanju na Sabatini, te vina donatora Vinska kuća Pavlomir, Novi Vinodolski; Katunar Estate Winery, Vrbnik; Gospoja p.z., Vrbnik; Kuća vina Ivan Katunar, Vrbnik; PZ Dingač, Potomje; PZ Putnikovići; PZ Pošip, Čara; PZ Pelješki vrhovi, Janjina; PZ MasVin, Polača; PZ Trs, Ilok; PZ Stoviš, Ston; PZ Potomje; PZ Postup, Donja Banda.

Petak **15.11.2024.** započeo je **Uvodnim izlaganjima** o vinogradarstvu i vinarstvu Hrvatske agencije za poljoprivredu i hranu, tijekom kojih je bilo riječi o aktualnom stanju vinogradarstva i vinarstva i novim mogućnostima za proizvođače, o kvalitativnim i kvantitativnim pokazateljima tržišta pjenušavih vina u RH te o kvaliteti vina i ulozi Zaštićene oznake izvornosti.

Nakon toga uslijedilo je predstavljanje novih proizvoda, tehnologija i projekata, gdje su se predstavile tvrtke Anton Paar Croatia s naprednim rješenjima za precizno mjerenje; tvrtka E.ON Energija kao energetski partner u poslovanju; tvrtka Inter Agrar Mehanizacija s poljoprivrednom mehanizacijom u vinogradarstvu; tvrtka Kokot eno s odgovorima biotehnologije na klimatske promjene te tvrtka Chepovi d.o.o. s jedinstvenim plutenim čepovima DIAM.

Od 11:00 do 14:00 sati stručna predavanja izložena su u okviru **Znanstveno-stručnog skupa**, kojeg je vodio i moderirao prof. dr. sc. Edi Maletić s Agronomskog fakulteta Sveučilišta u Zagrebu. Moglo se čuti niz interesantnih tema o prilagodbi vinogradarstva klimatskim promjenama kroz valorizaciju i implementaciju adaptabilnih genotipova vinove, o novim sortama s otpornošću na bolesti za održivo vinogradarstvo budućnosti, o karakterizaciji sunčevih ožegotina na bobicama autohtonih hrvatskih kultivara, o spašavanju starih i rijetkih sorata vinove loze u zadarskom području, o ponovnom povratku zanemarenih autohtonih sorata na vinsku scenu Istre, o aktualnim novostima iz vinogradarsko-vinarske znanosti u svijetu, o utjecaju autohtonih ne-Saccharomyces kvasaca na arome vina sorte Maraština, o primjeni K-poliaspartata u proizvodnji pjenušavih vina, o senzorici "Brett-a" i kemijskim markerima u vinima sa ZOI, te o novom programu iz vinogradarstva i vinarstva za obrazovanje odraslih na AFZ "Od vinograda do stola".

Nakon pauze za ručak, uslijedila je još jedna aktualna i živa radionica prof. dr. sc. Bernarda Kozine pod nazivom „**O vinogradarsko-vinarskoj struci – aktualno i popularno**“ koja je, uz kušanje vina, imala dvije teme. Jednu vinarsku, o novim metodama i pristupu u izradi i korištenju barrique bačava u tehnologiji proizvodnje vina uz minimalnu upotrebu sulfita ili čak potpuno izostavljanje iz proizvodnog procesa. Druga tema bila je vezana uz korištenje novih tehničkih i tehnoloških rješenja u kontroli vinogradarske proizvodnje korištenjem odgovarajućih tipova dronova i prikladnih softverskih paketa, sto vinogradarstvo uvodi u novu, digitalnu eru upravljanja i kontrole proizvodnih procesa...

Ministarstvo poljoprivrede održalo je tradicionalni **Praktikum iz vinogradarstva i vinarstva Ministarstva poljoprivrede**, kojim je moderirala Nataša Puhelek Puština, a bilo je riječi o vinogradarstvu i vinarstvu Primorsko-goranske županije s osvrtom na 2024. godinu, o praćenju američkog cvrčka u sklopu izvještajno prognoznih poslova za zaštitu bilja, o odrazu na vinogradarsku proizvodnju kroz utjecaj klimatskih čimbenika u proizvodnji 2024., i izravnoj prodaji vina, o sadnji vinograda vodenim svrdlom te o visokoj temperaturi zraka i suši kao glavnim stresnim uvjetima u uzgoju vinove loze.

Tijekom **Zadružne ure** govorilo se o aktualnostima zadružnog vinogradarstva i vinarstva, te o obilježavanju 160 godina od osnivanja prve zadruge u Dalmaciji i 60 godina od zaštite prve hrvatske vinske robne marke Dingač. Održana je i skupština Hrvatske udruge vinarskih gradova.

Tijekom Sabatine organiziran je i sajam vinogradarstva i vinarstva, te burza i izložba vina. Na burzi i izložbi vina predstavilo se oko 450 proizvoda hrvatskih i inozemnih vinogradara i vinara, a na sajmu opreme, alata i repromaterijala za vinogradarstvo i vinarstvo svoje proizvode i usluge vezane za vinogradarstvo i vinarstvo predstavilo je pedesetak tvrtki.

Izložba vina i sajam vinogradarstva i vinarstva na Sabatini 2024.

U subotu **16.11.2024.** organiziran je stručni studijski obilazak za sudionike Sabatine. Krenulo se autobusima od Malog do Velog Lošinja, gdje su se obišle tri destinacije (Institut Plavi svijet, Muzejski prostor Kula i Župna crkva sv. Antuna opata). Nakon obilaska Velog Lošinja, uputili smo se u Puntu Križa, u vinograd vinara Marka Komadine, gdje je na terenu održana praktična prezentacija poljoprivrednih dronova tvrtke Agrigentum d.o.o. Okupljeni sudionici imali su priliku vidjeti kako funkcionira poljoprivredni dron.

U vinogradu su sudionike dočekali domaćini, vinar Marko Komadina i direktor Turističke zajednice grada Malog Lošinja Dalibor Cvitković. Marko Komadina predstavio je svoju vinariju, a njegov rad i trud mogao se osjetiti u mirisu i okusu vina koje je ponudio na kušanje. Dalibor Cvitković ispričao je priču o povijesti lošinjskog vinogradarstva i vinarstva, koje je bilo suočeno s teškim uvjetima i nedaćama, ali i predstavio uzoran primjer samozatajnog, ali poduzetnog i upornog lošinjskog vinara Marka Komadine.

A povezanost i dobru energiju Lošinjana pokazalo je i Lovačko društvo Halmac, koje je za sve sudionike pripremilo lošinjsku autohtonu deliciju – gulaš od divljači.

Stručni studijski obilazak

Na Sabatini 2024. pristiglo je na ocjenjivanje ukupno 454 uzorka vina i jakih alkoholnih pića, od čega njih 365 ih je iz Hrvatske, a 30 iz inozemstva. Od toga je 129 uzorka buteljiranih vina, 44 uzorka jakih alkoholnih pića, 106 uzorka otvorenih vina i 116 uzoraka mladih vina.

Zemlja/županija	UZORCI VINA I JAKIH ALKOHOLNIH PIĆA				UKUPNO
	Buteljirana vina	Jaka alk. pića	Otvorena vina	Mlada vina	
Dubrovačko-neretvanska županija	31	4	14	23	72
Istarska županija	10	11	0	0	21
Ličko-senjska županija	0	0	1	2	3
Osječko-baranjska županija	1	4	0	0	5
Primorsko-goranska županija	7	0	0	14	21
Sisačko-moslavačka županija	0	0	0	2	2
Splitsko-dalmatinska županija	19	7	43	17	86
Šibensko-kninska županija	4	4	0	1	9
Vukovarsko-srijemska županija	4	0	0	0	4
Zadarska županija	14	9	39	133	195
Zagrebačka županija i Grad Zagreb	5	0	1	7	13
HRVATSKA	95	39	98	199	431
Bosna i Hercegovina	12	1	5	2	20
Crna Gora	3	0	0	0	3
INOZEMSTVO	15	1	5	2	23
UKUPNO	110	40	103	201	454

Svečano uručivanje priznanja za kvalitetu otvorenih i mladih vina održano je u petak 15.11.2024., te su proglašena najbolje ocijenjena otvorena i mlada vina:

Najbolje otvoreno bijelo vino
POŠIP SMOKVICA 2023.
CVIJETO STJEPOVIĆ
Dubrovnik

Najbolje otvoreno crno vino
CABERNET SAUVIGNON 2017.
POLJAK VINA j.d.o.o.
Zadar

Najbolje mlado bijelo vino
POŠIP 2024.
OPG CAR, MARINA BANIČEVIĆ
Smokvica, otok Korčula

Najbolje mlado crno vino
MERLOT 2024.
OPG ANA MILIĆ
Sali, Dugi otok, Park prirode Telašćica

Svečano uručivanje priznanja za kvalitetu i izgled buteljiranih proizvoda održano je u subotu 16.11.2024., te su proglašeni i šampioni ovogodišnje Sabatine:

Šampion Sabatine
najbolje ocijenjeno vino i najbolje vino sorte pošip
POŠIP CASA BOSCHI 2023.
OPG MAMO, MARIO MILINA, Lumbarda, otok Korčula

Šampion crnih suhih i polusuhih vina
CARL GUSTAF 2016.
OPG ŠIME ŠKAULJ-VINARIJA ŠKAULJ, Nadin

Šampion bijelih suhih i polusuhih vina
GRK "BARTUL" 2023.
OBRT ZURE, Lumbarda, otok Korčula

Najbolje vino sorte plavac
GOSPODIN BISKUP 2022.
OPG JURICA MILATIĆ, Sveta Nedjelja, otok Hvar

Šampion jakih alkoholnih pića
PELINKOVAC
VINOPLD VINARIJA d.o.o., Šibenik

Šampion izgleda proizvoda
LINIJA RAKIJA I LIKERA
MARČETA OBRT, Valbandon

Šampioni Sabatine 2024.